

Damian Wicherek¹

Sprawozdanie z debaty „Polska – Ukraina: wspólnie w Europie”, Rzeszów, 24 maja 2017 r.

Pod koniec maja 2017 r. w auli budynku A0 Uniwersytetu Rzeszowskiego odbyła się debata pt. „Polska – Ukraina: wspólnie w Europie”, której inicjatorem była Pani Ewa Leniart, Wojewoda Podkarpacki, a organizatorami Wydział Socjologiczno-Historyczny Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz Podkarpacki Urząd Wojewódzki.

Podczas oficjalnego otwarcia przybyłe osoby zostały przywitane przez JM Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dra hab. Sylwestra Czopka, który jako gospodarz wyraził podziękowanie za podjętą inicjatywę i za możliwość rozmowy i dyskusji w murach Uniwersytetu Rzeszowskiego. Wojewoda Ewa Leniart w swoim przemówieniu podziękowała za zaangażowanie wszystkim, którzy włączyli się w przygotowanie debaty, mówiła też o idei i potrzebie takiego spotkania. Odczytała również okolicznościowe listy od zaproszonych gości, którzy w tym dniu nie mogli wziąć udziału w obradach. Za pośrednictwem wojewody list do wszystkich uczestników skierował Marek Kuchciński, Marszałek Sejmu. Napisał o potrzebie rozmowy i dialogu, o konieczności rozwijania współpracy pomiędzy naszymi krajami, ale jak zaznaczył, trudne momenty w naszej historii powinny zostać dogłębnie wyjaśnione i nie można o nich zapominać.

Po oficjalnym otwarciu konferencji rozpoczęły się wystąpienia zaproszonych gości, wśród których znaleźli się: Rostysław Zamlynskyy, pierwszy zastępca Przewodniczącego Lwowskiej Obwodowej Administracji Państwowej, Maria Kurowska, Wicemarszałek Województwa Podkarpackiego, Gerard Pokruszyński, dyrektor Departamentu Wschod-

¹ Lic. Damian Wicherek, student Instytutu Nauk o Polityce, Uniwersytet Rzeszowski, al. T. Rejtana 16C, 35-959 Rzeszów, e-mail: damian.wicherek@onet.pl

niego w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, Svitlana Horbovska, Konsul Ukrainy w Lublinie, oraz Rafał Wolski, Konsul Generalny RP we Lwowie.

Przedstawiciele władz Ukrainy w swoich wystąpieniach wyrazili podziękowanie za możliwość spotkania, mówili o podejmowanych inicjatywach i projektach, które są realizowane przez oba kraje. Rostysław Zamlynskyj przedstawił zakres współpracy pomiędzy Lwowem, a Podkarpaciem, a wszystkim obecnym w auli studentom życzył dobrej i udanej sesji egzaminacyjnej. Maria Kurowska, Wicemarszałek Województwa Podkarpackiego, reprezentująca Marszałka Województwa Władysława Ortyła, przedstawiła szeroki obszar współpracy województwa podkarpackiego z partnerami z Ukrainy. Jak mówiła, województwo podkarpackie w szczególności utrzymuje ściśle kontakty z obwodami: lwowskim, tarnopolskim, iwano-frankowskim oraz odeskim poprzez rozwijanie dialogu społecznego, a także podejmowanie szerokiej współpracy gospodarczej, której przejawem jest organizowanie misji gospodarczych przedsiębiorców z Podkarpacia do obwodów ukraińskich oraz z Ukrainy na Podkarpacie. Współpraca pomiędzy regionami opiera się również na rozwoju turystyki, w szczególności dzięki takim inicjatywom, jak warsztaty dla branży turystycznej oraz szlaki: naftowy i zielony rower. Prelegentka przedstawiła również liczbę studentów z Ukrainy, którzy studiują na podkarpackich uczelniach – jest ich łącznie 3 tys. Na Uniwersytecie Rzeszowskim kształcą się 99 studentów z Ukrainy, na Politechnice Rzeszowskiej 65, w Wyższej Szkole Wschodnioeuropejskiej w Przemyślu 251, a najwięcej, bo aż 1500, w Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie.

Gerard Pokruszyński, dyrektor Departamentu Wschodniego w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, przedstawił zakres współpracy Departamentu z przedstawicielami Ukrainy oraz omówił podejmowane na szczeblu ministerialnym projekty i inicjatywy, a także przypomniał, że to Polska jako pierwszy kraj uznała niepodległość Ukrainy. Rafał Wolski, Konsul Generalny RP we Lwowie, przybliżył charakter współpracy konsulatów obu państw, a także odniósł się do konfliktu na Ukrainie, wskutek którego dwa polskie konsulaty musiały zostać zamknięte.

Po wystąpieniach zaproszonych gości rozpoczął się panel dyskusyjny, którego moderatorem był dr Maciej Ulita – rzecznik prasowy Uniwersytetu Rzeszowskiego. W roli ekspertów wystąpili prof. Alla Kyrydon – socjolog i dyrektor Państwowego Zakładu Naukowego „Wydawnictwo Encyklopedyczne w Kijowie”, dr hab. Dariusz Wojakowski, prof. UR – socjolog, oraz dr hab. Jan Pisuliński, prof. UR – historyk i specjalista od stosunków międzynarodowych. W gronie panelistów biorących

udział w debacie znaleźli się studenci z Ukrainy oraz Polski. Stronę ukraińską reprezentowali: Marina Banit, Igor Madey oraz Anastazja Chubii – studenci z Państwowej Wyższej Szkoły Wschodnioeuropejskiej w Przemyślu oraz Anastazja Cheiz – doktorantka Uniwersytetu Rzeszowskiego. Strona polska była reprezentowana przez studentów politologii Uniwersytetu Rzeszowskiego – Dominika Boratyna, Karola Piękosia i Damiana Wicherka oraz doktorantkę na kierunku historia Katarzynę Gudzik.

Panel dyskusyjny został podzielony na dwa bloki:

1. Ukraińcy w Polsce, Polacy w Ukrainie w drugiej dekadzie XXI wieku
2. Młodzież polska i ukraińska – niewiedza, zrozumienie czy obojętność?

W pierwszej części jako pierwsi głos zabrali studenci ukraińscy, którzy mówili o swoich odczuciach z początku pobytu w Polsce. Wszyscy zaznaczyli, że Podkarpacie jest dla nich miejscem, w którym mogą się rozwijać i gdzie dobrze się czują. Przedstawiciele strony polskiej mówili o doświadczeniach związanych z Ukrainą, o możliwości udziału w licznych projektach i przedsięwzięciach organizowanych przez uczelnie w Polsce i na Ukrainie, a także współpracy na wielu polach, np. gospodarczym, pomiędzy Polską a Ukrainą. W wypowiedziach panelistów pojawiły się wątki trudnej historii obu krajów, o których należy pamiętać i które trzeba wyjaśniać, ale nie mogą one zdominować relacji obu państw. Po pierwszym panelu głos zabrali eksperci, którzy odnieśli się do wypowiedzi panelistów. Prof. Jan Pisuliński zaznaczył, że istnieje potrzeba rozmowy i dyskusji o sprawach trudnych w naszej historii, aby wyeliminować niewiedzę i niezrozumienie zaszłości historycznych. Prof. Alla Kyrydon i prof. Dariusz Wojakowski zauważyli, że w wypowiedziach wszystkich osób pojawiały się aspekty dalszej współpracy, rozwijania stosunków pomiędzy państwami, co pozwala z optymizmem patrzeć w przyszłość.

W drugim panelu jako pierwsi głos zabrali studenci ze strony polskiej, którzy mówili o potrzebie rozmowy i dialogu jako podstawie budowania dobrych relacji pomiędzy krajami. Za przykład dobrej współpracy podawali między innymi Euro 2012, które ukazało podobieństwa kulturowe, ale także wspólną tradycję obu państw. Studenci zwrócili również uwagę na polskie rodziny mające krewnych na Ukrainie, przez co bliskość obu krajów jest ogromna. Po panelu głos po raz kolejny zabrali eksperci, którzy skomentowali wypowiedzi uczestników debaty. Pani prof. Alla Kyrydon wszystkim panelistom zadała pytanie: w czym widzą trudność w dobrych relacjach pomiędzy Polską a Ukrainą. Pojawiały się różne odpowiedzi, jak np. bariera językowa, ale wszystkie strony wspomniały także o trudnej historii.

Po zakończonych panelach głos zabrała Ewa Leniart, Wojewoda Podkarpacki, która podziękowała wszystkim panelistom za udział i wspólną rozmowę. Jak zaznaczyła, ważną rolę w budowaniu dobrych relacji pomiędzy Polską a Ukrainą odgrywają politycy, którzy powinni o tych tematach spokojnie rozmawiać. Zdaniem wojewody ogromne znaczenie w tym procesie ma narracja w mediach, która wpływa na postrzeganie siebie nawzajem przez oba narody.

Głos zabrał również Rostysław Zamlynskyj, pierwszy zastępca Przewodniczącego Lwowskiej Obwodowej Administracji Państwowej, który również wyraził podziękowania za udział w debacie, a także zaproponował, aby przedstawiciele Uniwersytetu Rzeszowskiego odwiedzili Lwów, a studenci ze Lwowa – Rzeszów w celu lepszego poznania kultury, tradycji i nawiązania ściślejszych relacji.

Po wystąpieniach Wojewody Podkarpackiego i pierwszego zastępcy Przewodniczącego Lwowskiej Obwodowej Administracji Państwowej nadszedł czas na pytania i komentarze z sali, po których pierwsza debata pt: „Polska – Ukraina: wspólnie w Europie” dobiegła końca.